

2022-mi suliaqarfik suliffigisaq

Suliaqarfik suliffigisaq kisitsisitigut paasissutissat ukiumoortumik saqqummertarput.

Naatsorsueqqissaartarfimmit kisitsisitigut paasissutissat saqqummersinneqartartareerput ukununnga tunngasut; innuttaasut, suliffeqarnermi pissutsit, isumaginninnermik pisartagallit aamma ilinniagaqarnermut kisitsisitigut paasissutissat. Saqqummersitami uani kisitsisitigut paasissutissani qulaani taaneqartut taputartuunneqarput, taamaasilluni sulisut suliaqarfinni sumi sulineri paasinarsarneqarlutik.

Innuttaasut qaammatit tamaasa suliaqarfinnut assigiinngitsunut immikkoortiterneqartarput ilaatigullu aamma pisortanit ikiorsiissutit isertitat ilanngunneqartarlutik. Inuit tamarmik immikkoortunut assigiiaarlugit inissinneqarput, assersuutigalugu *sulisut ilinniaqarnermut* imaluunniit *suliffissaaleqisut pisortanit ikiorsiissutinik pisartut*. Inuk qaammammi ataatsimi immikkoortunut assigiinngitsunut inissinneqarsinnaappat, periuseq aalajangersimasoq atorlugu inissinneqartarpoq, taamaasilluni inissiisarneq assigiiaarpoq.

Piffissamut ungasinnerusumut sulisorineqarsinnaasunik naatsorsuutitut ilaatigut kisitsisitigut paasissutissat atorneqarsinnaapput, taakkulu ilisimatusarnermi sukumiisumillu itisiliinermi atorneqarsinnaapput.

Suliamut atatillugu innuttaasunik killiliineq

Innuttaasunik nalunaarsuutit malillugit innuttaasut misissuiffigineqartut killilerneqarput.

Suliaqarfiit suliffigisat nalunaarsorneqartarput novembarimi decembarimilu innuttaasut ukiup siuliata naanerani innuttaasunut nalunaarsuiffimmut ilaatinneqartut tunngavigalugit.

Nalunaarsuutit nalunaarsuutinit allanit allaanerussutaat

Nalunaarsuutit kisitsisitigut suliffeqarnermi pissutsinut, isumaginninnermut ilinniartitaanermullu paasissutissanut pingaarutilinnut sanilliullugu annikikkaluamik allaanerussuteqalaarpoq. Siulliussinissamut malitassat, nalunaarsuutininik najoqqutassatut qinersineq, ukioqqortussutsinillu agguataarinerit aamma aningaasarsiat killilernerit pissutaallutik nalunaarsuutinit allanit allaanerupput. Innuttaasut pillugit kisitsisitigut paasissutissat ass. innuttaasut amerlassusaat, ukioqqortussutsinut immikkoortiterinerit, najugaqarfiit sumiinneri il.il., innuttaasunut kisitsisitigut paasissutissat assinginerit suliarineqarput.

Siuliani saqqummersinneqartumit allaanerussutit

Suliffeqarnermut pissutsinut, inunnik isumaginninnermut aamma ilinniartitaanermut nalunaarsuutit allannguuteqalaarnikuupput. Taakku saniatigut periaaseq inunnik isumaginninnermut aningaasaqarnermut tulluarsarlugit suliarineqarnikuupput, taamaasilluni inunnik isumaginninnermut aningaasaqarnermut siumoortumik naatsorsuutitut atorneqarsinnaasunngortinneqarnikuullutik. Allannguut annerpaaq lærlingit ilinniarnermut tapisartut, ilinniartunut ilinniaqarnersiutilinnut ilanngunneqarnerat.

Saqqummersitami uani suliffeqarfik suliffigisaq ukiuni 2016-2022 nutaamik naatsorsorneqarput 2023-mi saqqummersitat nutaamik naatsorsorneqarlutik.

Kisitsisaataasivik

Kisitsisaataasivimmi periarfissaqarpoq kisitsisitigut paasissutissanik ukununga tunngasunik aallernissamik; najugaqarfik, ukioqqortussuseq, suaassuseq aamma ukioq. Kisitsisaataasivimmi paasissutissat 2016-imiit 2021-mut pissarsiarineqarsinnaapput

Itisiliilluni misissueqqissaarnerup inerneru

Immikkoortumi tulliuttumi misissuinerup inerneru takussutissianngorlugit saqqummersinneqarput.

Tabel 1: 2017-2022-mi novembarimi innuttaasut suliffeqarnerat

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Katillugit	55.877	55.992	56.081	56.421	56.562	56.609
00 Suliffillit annertunerusumik nalunaarsuuteqanngitsut	25.498	26.257	26.477	26.522	27.108	27.342
01 Ilinniartut tapisiallit suliffillit	1.209	1.321	1.334	1.345	1.345	1.389
02 Ilinniartut tapisiaqanngitsut suliffillit	228	330	277	246	234	249
03 Siusinaartumik soraarnerussutisiallit suliffillit	160	167	177	150	148	152
04 Utoqqalillutik soraarnerussutisiallit suliffillit	320	266	316	359	358	418
05 Meerartaarnermi ullormusiallit suliffillit	378	375	407	370	317	307
10 Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pisartagallit suliffillit	481	376	363	293	279	273
11 Pisortanit ikiorsissutaanik pisartut suliffillit	537	488	364	294	300	221
12 Suliffillit, majoriaq	135	124	144	100	84	90
20 Suliffissaaleqisut	130	83	66	89	66	39
suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pisartagallit						
21 Suliffissaaleqisut pisortanit ikiorsiissutinik pisartagallit	1.031	835	768	797	703	576
23 Suliffissaaleqisut suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutisineq ajortut	388	333	291	317	233	180
30 Ilinniartut tapisiallit	1.731	1.564	1.495	1.665	1.557	1.420
31 Ilinniartut tapisiaqanngitsut	166	186	147	157	174	159
32 Majoriami ilinniartut, ikaarsaariarneq	511	476	406	439	394	367
40 Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit	39	24	51	46	29	40
41 Pisortat ikiorsiissutaat	656	530	493	453	416	389
50 Siusinaartumik soraarnerussutisiallit	2.153	2.224	2.185	2.223	2.425	2.319
60 Utoqqalillutik soraarnerussutisiallit	3.408	3.466	3.449	3.522	3.350	3.382
70 Meeqqat inuusuttuaqqallu 15-it angullugit ukiullit	12.538	12.465	12.460	12.514	12.400	12.371
90 Suliffillit avataaniittut allat	4.180	4.102	4.411	4.520	4.642	4.926

Najoqutaq: <https://bank.stat.gl/SONATI1>

Kisitsisaataasivimmi suliffeqarnermut tunngasut kisitsisit sukumiinerusut pissarsiarineqarsinnaapput.

Suiaassutsinut immikkoortitat: <https://bank.stat.gl/SONATI1>

Distriktinut immikkoortitat: <https://bank.stat.gl/SONATI2>

Ilinniagaqassutsinut immikkoortitat: <https://bank.stat.gl/SONATI4>

Ukioqqortussutsinut immikkoortitat: <https://bank.stat.gl/SODATI5>

Periaaseq

Suliffiit suliaqarfiusut pillugit kisitsisitigut paasissutissiornermut atortussanik nalunaarsuutiliortoqartariaqarsimavoq, qaammatit tamaasa inuit ukiup naanerani inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsimasut pillugit paasissutissanik imaqartumik.

Innuttaasut

Innuttaasut misissuiffigineqartut innuttaasut allattorsimaffiannut ilaapput.

Novembarimi decembarimilu, inuit ukiup naanerani innuttaasut allattorsimaffiannut nalunaarutigineqarsimasut naapertorlugit suliaqarfiinut suliffigisaanut naatsorsorneqartarput. Qaammatip novembarip toqqarneqarneranut pissutaavoq, decembarimi sulisut nalunaarsuutaannut qaammatit siuliini iluarsisutit ilanngunneqarsinnaasarnarat. Decembarimi Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut nalunaarutigineqartartut ass. feriarnissamut aningaasarsianik immikkullu akissarsianik ilaqartarput, taakkulu aningaasarsianit immikkoortikkuminaattarput.

Kisitsisitigut paasissutissani ukiup naanerani ukioqqortussuseq atorineqartarpoq. Utoqqalilluni soraarnerussutisiaqalernissamut imaluunniit suliffeqanngikkallarnermut ikiorsiissutisinissamut ukioqqortussusissaq qaammammi pineqartumi angusimasariaqarpoq

Qaffasinnerpaaq ilinniarsimasaq (ilinniarsimassuseq) ima agguataarneqarpoq: meeqqat atuarfiat, ilinniarnertuunngorniarneq, inuussutissarsiornermik ilinniarneq aamma ingerlaqqiffiusumik ilinniarneq. Inuit ICED-niveau 4-imut inissinneqarsimasut (angusanik qaffassaasimasut) qaffasinnerpaamik ilinniarnertuunngorniarnarfimmi ilinniarsimasutut ilanngunneqartarput.

Immikkoortitaarinerit

Innuttaasut immikkoortunut ataani allassimasunut immikkoortiterneqarput:

Takussutissiaq 1: Sulisut suliaqarfinni, immikkoortiterneri

Kategoriit	Immikkoortut	Immikkoortiterneri
0	Sulisut	Suliffillit annertunerusumik nalunaarsuuteqanngitsut
1		Ilinniartut tapisiallit suliffillit
2		Ilinniartut tapisiaqanngitsut suliffillit
3		Siusinaartumik soraarnerussutisiallit suliffillit
4		Utoqqalillutik soraarnerussutisiallit suliffillit
5		Meerartaarnermi ullormusiallit suliffillit
10		Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pisartut suliffillit
11		Pisortat ikiorsiissutaanik pisartut suliffillit
12		Suliffillit, majoriaq
20	Suliffissaaleqisut	Suliffissaaleqisut suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pisartut
21		Suliffissaaleqisut pisortanit ikiorsiissutisartut
23		Suliffissaaleqisut suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutisineq ajortut
30	Sulisinnaasut avataaniikkallartut	Ilinniartut tapisiallit
31		Ilinniartut tapisiaqanngitsut
32		Majoriami ilinniartut, ikaarsaartut
40		Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit
41		Pisortat ikiorsiissutaat
50	Soraarnerussutisiallit	Siusinaartumik soraarnerussutisiallit
60		Utoqqalillutik soraarnerussutisiallit
70	Sulisinnaasut avataaniittut allat	Meeqqat inuusuttuaqqallu 15-it angullugit ukiullit
90		Sulisinnaasut avataaniittut allat

Pingaarnersiunerimi atuuttut ukuupput:

1. Sulisut, meerartaarnerup kingorna sulinnigiffeqartut

Tassunga ilaapput suliffeqarfinnit aningaasarsitinneqartartut aamma namminersortut.

Meerartaarnerup kingorna kommunimit ullormusisartut sulisutut naatsorsuutigineqartarput. Immikkoortoq 5-imut inissinneqartarput inuit qaammammi pineqartumi kommunimit meerartaarnermik ullormusianik pisimasut akunnernik 20-t amerlanerusimappata

2. Suliffissaaleqisut

Tassunga ilaapput inuit kommuninut suliffissarsiorlutut nalunaarsimasut qaammamilu pineqartumi sulisimannigitsut.

Suliffissaaleqisuusinnaapput taamaallaat inuit utoqqalilluni suliunnaarnerisiaqalernissamut inuuttut.

3. Pisortanit soraarnerussutisianik pisartagallit (siusinaarluni soraarnerussutisiat aamma utoqqalineri soraarnerussutisiat)

Tassunga ilaapput inuit tunngaviusumik soraarnerussutisianik pisartagallit.

Qaammammi utoqqalilluni qaammammusiaqalernissamik ukioqalerfimmi utoqqalilluni suliunnaarnermusianik pisartagaqalertoqarsinnaavoq. 2017 januaarip aallaqqaataa aallarnerfigalugu utoqqalineri

soraarnerussutisiaqalersinnaaneq 65-iniit 66-inut qaffanneqarpoq, 2021-imilu januaarip aallaqqaataani 66-iniit 67-inut qaffanneqaqqilluni. Utoqqalilluni soraarnerussutisiat allanngortinneqarnerini immikkut isumaqatigiissuteqartoqarpoq, tassa sulii utoqqalilluni soraarnerussutisinissamut anngutinngitsut soraarnerussutisianik pinissaminnut periarfissinneqarmata. Uani kisitsisitigut paasissutissani isumaqatigiissut malillugu inuukkaluarlutik utoqqalillutik soraarnerussutisiallit siusinaarlutik soraarnerussutisialittut nalunaarsorneqarput.

4. Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsissutit imaluunniit pisortanit ikiorsiissutit
Inuit ukiumi pineqartumi 500 kr.-it sinnerlugit pisortanit ikiorsiissutinik pisimasut imaluunniit inuit 1.000 kr.-it sinnerlugit suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pisimasut tassunga ilanngunneqarput. Suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutit qaammammi ataatsimi 500 kr.-inik minnerpaaffissalerneqarnikuupput, isumaqatigiissutit allanngortinneqaneranni kingumoortumik annikitsuaqqanik aningaasanik tunniussisarneq piumanagu. Qaammammi pineqartumi inuk ataaseq suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik pisimappat aamma pisortanit ikiorsiissutinik pisimappat, aningaasanik pissarsiffiginerpaaffigisimasaanut ilanngunneqartarpoq.

Ukioqqartussuseq tassani apeqqutaatinneqarpoq. Pisortanit ikiorsiissutinik pisartagallit appasinnerpaamik 16-inik ukioqassapput, suliffeqanngikkallarnermik ikiorsiissutinik pisartagallit appasinnerpaamik 18-inik ukioqartut. Ukioqqortussusissamit ukiukinneralutik pissarsisimasut peerneqarput taamatuttaaq utoqqalilluni soraarnerussutisinissamut inuuttut peerneqarlutik.

5. Ilinniagaqartut

Qaammatip pineqartup naanerani ilinniarnertuunngorniarfinni, inuussutissarsiornermut ilinniarnertuunngorniarfinni imaluunniit taakkunanit qaffasinnerusumik ilinniarnertuunngorniarfinni (ISCED-niveau 3 qaffasinnerusorluunniit) ilinniartut. Ilinniagaqartunut aamma ilanngunneqartarput efterskolertut.

Efterskolit aggustimi allartittarput. Efterskolimi atuartaq ukiup naanerani atuarsimannikkaangat aggustimiit oktobarimut efterskolimi atuartaq ukiup naanerani atuarsimagaanga, kisianni naammassinnissimanani, aggustimiit marsimut atuartaq ukiup naanerani atuarsimagaanga ilimagineqartarpoq. Efterskolimi atuartaq ukiup naanerani atuarsimagaanga, kisianni naammassinnissimanani, aggustimiit marsimut atuartaq ukiup naanerani atuarsimagaanga ilimagineqartarpoq. Efterskolini atuartaq ilinniagaqarnermusiaqarneq ajorput.

Inuussutissarsiornermut ilinniarnertuunngorniarfinni ilinniartut amerlanerpaat suliffinni misiliinermanni ilinniagaqarnermusinatik aningaasarsisarput. Ilinniartut suliffimmik misiliisut sulisutut naatsorsuutigineqartarput. Sulisitsisut lærlingitut atugassaminnik pisortanit tapiissutinik (ilinniartunut tapit) pigajuttarput. Ilinniartut ilinniartunut tapinik pisartut ilinniagaqarnermusisartunut ilanngunneqarput.

6. Majoriami atuartaq ikaarsaartut

Majoriami atuartut atuagarsorlutik pikkorissartarput ilinniagaqarnermusiaqartarlutillu. Ikaarsaartut, tassa ilinniaqqinniarlutik ilinniakkaminnik qaffassaasut, pingaartumik TNI-flex-imi atuartut ilanngunneqartarput, taakku inuussutissarsiornermik ilinniarfiginiakkaminnut isernissaminnut amigaateqarnertik pillugu ilinniakkaminnik qaffassaasarput.

7. *Meeqqat inuusuttuaqqallu 15-it angullugit ukiullit*
Immikkut isigineqarput 15-it angullugit ukiullit.

8. *Allat suliffillit avataaniittut*
Sinneruttut tassaapput inuit paasissutissat tunngavigalugit suliffillit akornannut inissinneqarsinnaanngitsut.

Novembarimi suliaqarfimmi suliffik pillugu naatsorsuutini, inuit ilaat novembarimi decembarimilu Kalaallit Nunaannut nuunnikuusimasinnaapput.

Ilisarnaatinut nassuiaatit:

- ... Paasissutissat pigineqanngillat
- .. Paasissutissat nalunaarsussallugit qularnarpallaarput mianersuussassaallutilluunniit
- . Kisitsisit pissusia tunngavigalugu saqqummersinnaanngilaq
- 0 Uuttuutigineqartup affaanit minneruvoq
- Soqanngilaq
- * Kisitsisaagallartoq missiliugarluunniit

Saaffissaq

Anders Blaabjerg
E-mail: abla@stat.gl

Isumaginnermut tunngasut

Naatsorsueqqissaartarfik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Oqar.: +299 34 57 70
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

